

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **J. G.**, nar. X. alias **P. G.**, nar. X. v obci **W.**, okres **K.**, **G.**, **Č.**, štátnej príslušnosti **Č.**, tibetskej národnosti, posledný trvalý pobyt v zahraničí mesto **D.**, štvrť **M.**, bez označenia ulice a čísla domu, okres **K.**, provincia **H. P.**, **I.**, naposledy umiestnený v Pobytovom tábore **O. N. V.**, toho času miesto pobytu neznáme, zastúpeného Mgr. **J.K.**, právnu poradkyňou **S.**, Košice, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-141-25/PO-Ž-2010 zo dňa 21. júna 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/32/2010-21 zo dňa 5. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/32/2010-21 zo dňa 5. októbra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 5Saz/32/2010-21 zo dňa 5. októbra 2010 potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-141-25/PO-Ž-2010 zo dňa 21. júna 2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“), neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods.1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v prejednávanej veci v správnom konaní dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom počas azylového konania v súlade s § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v platnom znení (Správny poriadok). Poukázal na to, že súd preskúmava pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd teda preskúmava úvahy správneho orgánu len v tom smere, či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

Podľa názoru krajského súdu odporca správne vyhodnotil výpoveď navrhovateľa o dôvodoch jeho odchodu z I., kde žil od roku 1999 spolu s manželkou, s ktorou má dve deti. Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia odporcu.

Krajský súd dospel k názoru, že skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania sa aj podľa krajského súdu javia ako neopodstatnené z hľadiska bezprostredného ohrozenia navrhovateľa pri zotrvaní v I. a nasvedčujú iným pohnútkam navrhovateľa v žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, než aké sú dôvody na udelenie azylu podľa Ženevského dohovoru a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 alebo 10 zákona o azyle. Prenasledovanie podľa ustanovenia § 2 písm. d/ zákona o azyle musí spĺňať podmienku závažnosti a opakovanosti, čo sa v prípade navrhovateľa nepotvrdilo. Ak aj mal navrhovateľ subjektívne obavy, tieto bližšie nekonkretizoval, preto ich súd nemohol považovať za obavy naplňajúce vzhľadom na charakter ich závažnosti a opakovania, stránku objektívnosti.

Nad rámec odôvodnenia krajský súd poznamenal, že v prípade navrhovateľa nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o postavení utečencov a zo zákona o azyle. V prípade navrhovateľa neboli splnené podmienky pre udelenie azylu na území Slovenska. Odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na nové konanie, keďže podľa jeho názoru, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že krajský súd sa vo svojom rozsudku dôsledne nevysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom v opravnom prostriedku týkajúcich sa odchodu navrhovateľa.

Navrhovateľ namietal s poukazom na ustanovenie § 19 zákona o azyle, že odporca sa mal zaoberať aj dôvodmi, pre ktoré navrhovateľ musel opustiť krajinu pôvodu Č. a zohľadniť všetky skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu.

Navrhovateľ poukázal na to, že konanie o udelenie azylu má špecifický charakter. Podľa jeho názoru žiadatelia nie vždy vedia sami uviesť všetky relevantné skutočnosti. Na to je tu odporca, aby zistil bližšie skutočnosti v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ uvádza. Teda v prípade, keď navrhovateľ uviedol, že odišiel z T. kvôli svojej bezpečnosti, lebo sa angažoval za oslobodenie T., bolo úlohou odporcu zistiť, čo konkrétne ho viedlo k opusteniu T.. Pokiaľ sa jedná o problémy navrhovateľa v I., odporca sa zaoberal len možnosťou poskytnutia ochrany štátnymi orgánmi I. vzťahujúcou sa na štátnych príslušníkov I., resp. osôb, ktoré majú v I. legálny pobyt, pričom navrhovateľ sa v I. zdržiaval nelegálne, takže nemohol využiť túto ochranu. Nesprávne je podľa názoru navrhovateľa to, že odporca aj po zhromaždení informácií o nepriaznivom postavení T. v I., nezohľadnil pri odôvodňovaní

rozhodnutia práve toto špecifikum. T. v I. sú nútení žiť v zlých životných podmienkach, nemajú prístup k pitnej vode, k vzdelávaniu a ani k zamestnaniu.

Ku konštatovaniu odporcu, že nebol dôvod na poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi, uviedol, že toto rozhodnutie odporcu ako i krajského súdu považuje za nesprávne, nakoľko je štátnym občanom Č. a v I. žil nelegálne bez akejkoľvek formy pobytu. Krajský súd ako i odporca mali skúmať, či navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu Č. bude vystavený hrozbe vážneho bezprávia a za tým účelom si zabezpečiť aj relevantné informácie.

Na záver odvolania navrhovateľ uviedol, že odporca sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so správami o porušení ľudských práv v T.. Život v T. je komplikovaný. Často krát dochádza k nezákonnému zatýkaniu a väzneniu a k porušovaniu ľudských práv a slobôd a to najmä náboženskej slobody.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Odporca sa nestotožnil s tvrdením, že navrhovateľ bol prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a uviedol, že v jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. V jeho prípade však neboli zistené ani dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle. Pokiaľ ide o dôvody odvolania, ide o rovnaké skutočnosti, na základe ktorých sa odvolal už voči rozhodnutiu migračného úradu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že navrhovateľ prvýkrát požiadal o udelenie azylu dňa 8.októbra 2009 pod menom J. G.. Dňa 12.októbra 2009 bol s ním uskutočnený vstupný pohovor za účelom zdôvodnenia jeho žiadosti o azyl. Dňa 16.novembra 2009 sa bez udania dôvodu a upovedomenia personálu nevrátil z krátkodobej priepustky do

Pobytového tábora R.. Keďže sa bez priepustky viac ako 7 dní zdržiaval mimo azylového zariadenia, bolo azylové konanie vedené pod číslom ČAS: MU-633/PO-Ž-2009 v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o azyle zastavené. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. decembra 2009.

Dňa 24.marca 2010 bol navrhovateľ J. G. alias P.G. prevzatý naspäť z B. na územie Slovenskej republiky podľa Nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 z 18.februára 2003. Za účelom zdôvodnenia jeho opakovanej žiadosti o azyl a poskytnutie doplnkovej ochrany bol s ním dňa 31. Marca 2003 vykonaný vstupný pohovor, pričom uviedol, že žiadne zmeny v jeho živote od podania žiadosti o azyl nenastali, a že sa pridrižiava predchádzajúcich informácií. Uviedol, že jeho štátna príslušnosť nie je indická ale čínska, keďže sa narodil v T..

Dôvody, ktoré uviedol v žiadosti o udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany uviedol rovnaké ako v predchádzajúcej žiadosti a to, že I., kde žil bez problémov od roku 1999 s manželkou a deťmi opustil z dôvodov obavy o svoju bezpečnosť pred neznámymi ľuďmi. Neznámi útočníci chceli napadnúť T., ktorí pracovali v blízkosti hotela, kde pri práci koncom júla 2009 zahynuli traja robotníci. Útočníci dostali klamlivú informáciu, že smrť robotníkov zapríčinili T.. Navrhovateľ sa do kontaktu s útočníkmi nedostal. Od priateľov sa dozvedel, že zahynul jeho kamarát. Navrhovateľa mali následne hľadať neznámi Indovia, tak, že dňa 11.augusta 2009 odišiel doD., kde bol až do odchodu z krajiny 30.septembra 2009. V D. nemal žiadne problémy a to ani s políciou, ani s inými štátnymi orgánmi a nebol ani prenasledovaný. Nikdy nebol tiež väznený. O možnosti presťahovať sa na iné miesto neuvažoval, pretože by ho útočníci našli. Nepokúsil sa požiadať o nejakú formu medzinárodnej ochrany najbližšiu možnú krajinu susediacu s I.. Nechce sa vrátiť do I.. Do T. sa nemôže vrátiť, nakoľko situácia v Č. nie je vyriešená. Ďalšie dôvody svojej žiadosti neuviedol. Nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že rozhodnutím č. ČAS: MU-141-25/PO-Ž-2009 zo dňa 21. júna 2010 odporca neudelil navrhovateľovi azyl a neudelil mu doplnkovú ochranu, nakoľko nesplnil podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 alebo § 10 zákona, ani podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona a toto rozhodnutie

bolo potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/32/2010-21 zo dňa 5. novembra 2010.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu.

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku a či z takto vymedzeného rozsahu správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. januára 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 2 písm. a) zákona o azyle sa medzinárodnou ochranou rozumie udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany. Azylom sa rozumie ochrana cudzinca pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v medzinárodnej zmluve alebo v osobitnom predpise (§ 2 písm. b) zákona), pričom pod pojmom prenasledovanie sa rozumie závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použitie fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,

5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom (§ 2 písm. d) zákona).

V zmysle ustanovenia § 8 zákona Ministerstvo vnútra udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd. Ak žiadateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10 zákona, ministerstvo mu azyl neudelí (§ 13 zákona).

Ministerstvo však môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8 zákona (§ 9 zákona).

Podľa § 2 písm. c) zákona o azyle sa pod pojmom doplnková ochrana rozumie ochrana pred vážnym bezpráviím v krajine pôvodu, pričom vážnym bezpráviím sa rozumie

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu (§ 2 písm. f) zákona).

Podstatným rozdielom pri udeľovaní azylu a poskytovaní doplnkovej ochrany je čas, na ktorý sa ochrana udeľuje. V prípade azylu ide o trvalý pobyt cudzinca na území Slovenskej republiky, v prípade doplnkovej ochrany ide o prechodný pobyt na dobu jedného roka, pričom doplnkovú ochranu je možné opätovne predĺžiť na ďalší rok, ak dôvody na jej poskytovanie nad'alej pretrvávajú.

Z uvedeného jasne vyplýva, že inštitút azylu sa poskytuje len z vážnych dôvodov, ktoré nasvedčujú tomu, že nepriaznivá situácia žiadateľa sa ani v budúcnosti nezmení a preto treba jeho situáciu riešiť komplexne a nastálo. V prípade poskytovania doplnkovej ochrany

ide o situácie, ktoré môžu mať len dočasný charakter a z toho dôvodu je stanovená lehota 1 roku. Ministerstvo vnútra poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak existujú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia.

Odvolačí súd sa stotožnil aj so závermi krajského súdu ako i odporcu, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle. Navrhovateľ svoju žiadosť založil na obave o svoju bezpečnosť pred neznámymi útočníkmi v I.. Tieto dôvody však nezakladajú relevantný dôvod na udelenie azylu na území Slovenskej republiky, a tým na poskytnutie jednej z najvyššej formy ochrany poskytovanej suverénnym štátom cudziemu štátnemu príslušníkovi. Vzhľadom k tomu, že do kontaktu s útočníkmi nikdy nedošiel, jeho bezpečnosť nebola bezprostredne ohrozená, a teda v jeho prípade možno jednoznačne vylúčiť akékoľvek prenasledovanie, či porušovanie ľudských práv. okrem iného otázku svojej bezpečnosti vyriešil presťahovaním do D.. Keďže využil možnosť interného presídlenia, nebolo potrebné, aby opustil I. za účelom vyhľadania svojej ochrany, pretože poskytnutie azylu ako medzinárodnej ochrany, prichádza do úvahy iba v prípade, ak by iný druh ochrany bol vylúčený, resp. neúčinný. Problémy s neznámymi osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém dáva občanom možnosť domáhať sa účinnej ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Odvolačí súd pokiaľ ide o výrok rozhodnutia, ktorým odporca navrhovateľovi neudelil doplnkovú ochranu udáva, že sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia odporcu ako i krajského súdu. Poukazuje na to, že v prípade navrhovateľa neboli splnené zákonné podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany vyžadované ustanovením § 13c ods. 1 zákona o azyle. Jednoznačne žiadateľovu obavu z toho, že v prípade návratu do I. budú ohrozovať neznáme osoby, nemožno subsumovať pod zákonnú definíciu vážneho bezprávia, tak ako ju vymedzuje ustanovenie § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zhodne s názorom odporcu udáva, že žiadateľ ako dôvody svojej žiadosti o udelenie azylu uviedol jeho problémy v I.. Neuvedol žiadne skutočnosti týkajúce sa jeho života v Č., prípadne s problémami, ktoré mali nastať v súvislosti s jeho angažovanosťou sa za slobodu T., preto správny orgán správne posudzoval jeho žiadosť v súlade s dôvodmi, ktoré navrhovateľ uviedol vo svojej žiadosti o azyl ako i v priebehu správneho konania.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku nemožno vyvodiť, že by správne orgánu vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľky za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Navyše navrhovateľ vo svojom odvolaní opätovne poukazoval na dôvody, ktoré už uviedol v priebehu azylového konania pred migračným úradom a pred krajským súdom a z tohto dôvodu odvolací súd odkazuje na rozsudok krajského súdu, ktorý sa s uvedenými námietkami už vysporiadal vo svojom rozhodnutí. Z tohto pohľadu Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil v postupe odporcu ani krajského súdu žiadne pochybenie a k vyhodnoteniu námietok uplatnených v opravnom prostriedku teda nemá žiadne výhrady a v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odkazuje.

Z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodiť záver, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o azyle a o neudelení doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona, ktoré bolo potrebné posudzovať samostatne, avšak aj vo vzájomnej súvislosti, bolo rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p., tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. januára 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková